หัวข้อวิจัย : ปัญหาและสาเหตุการไม่ใช้บริการยืม - คืนทรัพยากรสารสนเทศของ ฝ่ายหอสมุดคุณหญิงหลง อรรถกระวีสุนทร มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่

ผู้วิจัย : นางสาวสายพิณ วิไลรัตน์
นางเบ็ญจนา ทองนุ้ย
นางสาวประไพ จันทร์อินทร์
นางพรทิพย์ ถนอมกุลบุตร

บทคัตย่อ

การวิจัยนี้เพื่อ 1) ศึกษาปัญหาและสาเหตุของอาจารย์ที่ไม่ใช้บริการยืม-คืนทรัพยากร สารสนเทศของฝ่ายหอสมุดคุณหญิงหลง อรรถกระวีสุนทร 2) ศึกษาการใช้สารสนเทศของอาจารย์ ที่ไม่ใช้บริการยืม-คืนทรัพยากรสารสนเทศของฝ่ายหอสมุดคุณหญิงหลง อรรถกระวีสุนทร ในด้าน รูปแบบและแหล่งสารสนเทศ รวมทั้งความคิดเห็นที่มีต่อบริการของฝ่ายหอสมุดคุณหญิงหลง อรรถกระวีสุนทร 3) ศึกษาปัจจัยที่จะทำให้อาจารย์ที่ไม่ใช้บริการยืม-คืนทรัพยากรสารสนเทศของฝ่าย หอสมุดคุณหญิงหลง อรรถกระวีสุนทร มาใช้บริการในอนาคต รวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ผู้ให้ข้อมูลเป็นอาจารย์ทุกคณะของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ ที่ไม่ใช้ บริการยืม-คืนทรัพยากรสารสนเทศของฝ่ายหอสมุดคุณหญิงหลง อรรถกระวีสุนทรติดต่อกันเป็น ระยะเวลานานกว่า 2 ปี โดยนับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2548 ลงไป จำนวน 177 คน ยกเว้นอาจารย์จาก คณะพยาบาลศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์และคณะทันตแพทยศาสตร์ เนื่องจากใช้บริการยืม-คืน ทรัพยากรสารสนเทศที่ฝ่ายหอสมุดวิทยาศาสตร์สุขภาพเป็นหลัก ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามคืน จำนวน 143 ชุด คิดเป็นร้อยละ 80.80

ผลการศึกษา พบว่า 1) การใช้บริการของฝ่ายหอสมุดคุณหญิงหลง อรรถกระวีสุนทร อาจารย์เคยใช้มากกว่าไม่เคยใช้ (ร้อยละ 86.7 และ 13.3) ปีที่ใช้บริการครั้งสุดท้ายคือปี 2546 มี จำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 39.2) บริการที่เคยใช้ครั้งสุดท้ายคือบริการยืมหนังสือมีจำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 52.6) และวัตถุประสงค์ในการใช้บริการเพื่อการสอนมากที่สุด (ร้อยละ 69.23) สาเหตุ หลักที่อาจารย์ไม่ใช้บริการยืม-คืนสารสนเทศของฝ่ายหอสมุดคุณหญิงหลง อรรถกระวีสุนทรเป็น ระยะเวลาประมาณ 2 ปีคือมีแหล่งสารสนเทศอื่น ๆ ที่สามารถใช้ทดแทนหอสมุดคุณหญิงหลง อรรถกระวีสุนทรเวิน ระยะเวลาประมาณ 2 ปีคือมีแหล่งสารสนเทศอื่น ๆ ที่สามารถใช้ทดแทนหอสมุดคุณหญิงหลง อรรถกระวีสุนทร (ร้อยละ 89.5) 2) รูปแบบสารสนเทศประเภทสิ่งพิมพ์ที่ใช้ในระดับมากคือตำรา วิชาการ วารสารวิชาการและรายงานการวิจัย (x=4.40, 4.35 และ 3.56 ตามลำดับ) สารสนเทศ อิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้ในระดับมากที่สุดคืออินเทอร์เน็ต (x=4.75) โสตทัศนวัสดุใช้ในระดับน้อยทั้งวีดิ

ทัศน์และเทปบันทึกเสียง ($\bar{x}$ =2.12 และ 1.74 ตามลำดับ) สำหรับแหล่งสารสนเทศประเภท สถาบันที่ใช้ในระดับมากที่สุดคือ web site ($\overline{x}$ =4.66) แหล่งสารสนเทศประเภทกิจกรรมที่ใช้ใน ระดับมากคือการศึกษาดูงาน การอบรม/ประชุมวิชาการ ($\overline{x}$ =3.56) และแหล่งสารสนเทศประเภท บุคคลที่ใช้ในระดับมากคือผู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาขาวิชาและเพื่อนร่วมงาน/ร่วมอาชีพ (x=3.77 และ 3.74) บริการพื้นฐานที่เห็นว่ามีความสำคัญในระดับมาก 3 อันดับแรกคือบริการสืบค้นข้อมูล จากฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ บริการยืมระหว่างห้องสมุดและบริการยืม-คืนทรัพยากรสารสนเทศ $\stackrel{-}{(x}$ =3.98, 3.97 และ 3.92 ตามลำดับ) บริการเสริมที่เห็นว่ามีความสำคัญในระดับมาก 3 จันดับ แรกคือบริการฐานข้อมูลฉบับเต็ม (In house fulltext database) เช่น ผลงานวิจัยของ ม.อ. องค์ ความรู้เกี่ยวกับ 14 จังหวัดภาคใต้ วิทยานิพนธ์ของ ม.อ. และข้อสอบเก่า เป็นต้น บริการท่านขอ มาเราจัดให้ (เป็นบริการหาตัวเล่มเอกสารที่อาจารย์ต้องการยืมจากชั้นหนังสือ มาให้บริการที่ เคาน์เตอร์ยืม-คืน) และบริการสืบค้นการอ้างถึงผลงานวิจัยของบุคลากร ม.อ. (Cited Reference Search) $\bar{x}$ =3.98, 3.90 และ 3.86 ตามลำดับ) 3) ปัจจัยหลักที่จะทำให้อาจารย์มาใช้บริการฝ่าย หอสมุดคุณหญิงหลง อรรถกระวีสุนทรในอนาคตที่อาจารย์เสนอแนะสูงสุดคือจัดหาหนังสือ/ตำรา ใหม่ที่ทันสมัยให้ครอบคลุมทุกสาขาที่มีการเรียนการสอนเข้าห้องสมุดทุกปี ห้องสมุดให้รวดเร็ว ขยายระยะเวลาการยืมทรัพยากรสารสนเทศ เพิ่มที่จอดรถให้เพียงพอและจิต บริการของผู้ให้บริการ

Research Title: Problems and Causes of Not Using Circulation Services at Lady

Atthakraweesunthorn Library, Prince of Songkla University, Hat Yai

Campus

Researchers: Mi

Miss Saipin Vilairatana

Mrs. Benjana Thongnui

Miss Prapai Chan-in

Mrs. Porntip Thanomkulabutra

Abstract

The aims of this study were: 1) to investigate problems and causes of not using circulation services by faculty members at Lady Atthakraweesunthorn Library; 2) to examine information use by these users in terms of types and sources of information used and their perceptions toward library services; and 3) to examine factors affecting non-use circulation services at the library in the future. The self-administered questionnaires were given to 177 faculty members at Prince of Songkla University, Hat Yai Campus, who had not borrowed books from the library for more than two years since 2005, except those from the Faculties of Nursing, Medicine, and Dentistry who could primarily get access to the Health Science Library. 143 questionnaires (80.80 percent) were returned.

The study revealed the findings as follows: 1) 86.7 % of the respondents had used the library while 13.3 % had not. The latest year the majority of respondents had checked out books from the library was 2003 (39.2%). The latest service mostly revealed was borrowing books (52.6%) with pedagogical purposes mostly (69.23%). The main reason why the respondents had not borrowed books from the library was the availability of other information sources (89.5 %); 2) The materials the faculty members reported the highest use were textbooks, scholarly journals, and research reports $(\bar{x} = 4.40, 4.35 \text{ and } 3.56 \text{ respectively})$ while the Internet-based information was rated the highest for electronic resources $(\bar{x} = 4.75)$. Audio-visual materials including video and tape cassettes were ranked fewer used $(\bar{x} = 2.12 \text{ and } 1.74)$. The institutional-based information source the respondents reported the highest use was a web site $(\bar{x} = 4.66)$.

The respondents preferred study visits, training and conference attendances ($\bar{x}$ =3.56). Area-specific experts and their peers became the two highly rated sources of information ($\bar{x}$ =3.77 and 3.74). When asked to rank library basic services deemed significance, they reported electronic databases search, inter-library loans, and circulation services, respectively ($\bar{x}$ =3.98, 3.97 and 3.92 respectively). Moreover, the top three non-fundamental services with the high level of significance were in-house fulltext databases (including PSU research reports, knowledge bases about 14 Southern provinces of Thailand, PSU theses, and examination files, "You ask for it" service (the service of locating materials requested and placed on hold for faculty members, and Cited Reference Search service ($\bar{x}$ =3.98, 3.90 and 3.86 respectively); 3) the main factors the respondents perceivably would affect their future service use at Lady Atthakraweesunthorn Library were: annual acquisitions of new resources covering every academic discipline taught at the University, speedy inter-library loans, extension of loan periods, more parking space at the library building, and library staff's service orientation.